

Вікторія А. Язіна¹, Герман С. Стоянов², Сергій В. Іванцов³

СУЧАСНІ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

У дослідженні наведено переваги формування і максимізації фінансового потенціалу підприємств туристичної індустрії та сфери гостинності, що показує максимальну важливість даного економічного етапу підприємства.

Методи оцінки фінансового потенціалу в сфері туризму та гостинності включають ретельний аналіз фінансових звітів, прогнози грошових потоків, розрахунки повернення інвестицій та порівняння з галузевими стандартами. Крім того, дослідження ринку, відгуки клієнтів і оцінка ризиків сприяють всебічній оцінці фінансового стану підприємства та перспектив розвитку.

Вивчення методу оцінки фінансового потенціалу в економіці підприємства передбачає аналіз фінансової звітності, оцінку показників ліквідності, прибутковості та платоспроможності, а також розуміння динаміки грошових потоків. Він також включає оцінку ринкових умов, галузевих тенденцій і потенційних ризиків. Цілісний підхід, що поєднує кількісні та якісні чинники, забезпечує комплексне розуміння економічної життєздатності та можливостей зростання підприємства.

Оцінка фінансового потенціалу підприємств індустрії туризму та сфери гостинності має вирішальне значення для сталого зростання. Надійна методологія допомагає оцінити прибутковість, визначити економічно ефективні стратегії та адаптуватися до тенденцій ринку, забезпечуючи довгостроковий успіх у динамічному секторі туризму та гостинності.

Ключові слова: індустрія туризму, методики оцінки, сфера гостинності, фінансовий потенціал, формування фінансового потенціалу.

Лит. 10.

DOI: 10.32752/1993-6788-2022-1-256-257-161-165

Viktoriia A. Yazina, Herman S. Stoianov, Serhii V. Ivantsov

MODERN METHODS OF ASSESSING THE FINANCIAL POTENTIAL OF ENTERPRISES IN THE TOURISM AND HOSPITALITY INDUSTRY

The study shows the advantages of forming and maximizing the financial potential of enterprises in the tourism industry and the hospitality sector, which shows the maximum importance of this economic stage of the enterprise.

Methods for assessing financial potential in the tourism and hospitality industry include a thorough analysis of financial statements, cash flow projections, return on investment calculations and comparisons with industry standards. In addition, market research, customer feedback and risk assessment contribute to a comprehensive assessment of the company's financial condition and development prospects.

The study of the method of assessing the financial potential in the economy of the enterprise involves the analysis of financial statements, the assessment of indicators of liquidity, profitability and solvency, as well as the understanding of the dynamics of cash flows. It also includes an assessment of market conditions, industry trends and potential risks. A holistic approach combining

¹ University of Customs and Finance. Ukraine.

² University of Customs and Finance. Ukraine

³ University of Customs and Finance. Ukraine

quantitative and qualitative factors provides a comprehensive understanding of the economic viability and growth potential of the enterprise.

Key indicators for assessing financial potential in the tourism and hospitality industry include revenue growth, profit margins, return on investment (ROI), average daily rate (ADR), occupancy rates, and customer satisfaction scores. Additionally, monitoring cash flow, debt levels, and keeping an eye on industry-specific metrics like RevPAR (Revenue per Available Room) can provide valuable insights into the financial health and potential of enterprises in this sector.

Assessing the financial potential of a tourism enterprise is crucial for sustainable growth. A robust methodology helps to assess profitability, identify cost-effective strategies and adapt to market trends, ensuring long-term success in the dynamic tourism and hospitality sector.

Keywords: *assessment methods, hospitality industry, tourism industry, financial potential, formation of financial potential.*

Peer-reviewed, approved and placed: 01.11.2022

Постановка проблеми. Дослідження методології оцінки фінансового потенціалу в економіці підприємства передбачає вирішення таких проблем, як точність даних, динамічний характер ринків і необхідність багатогранного підходу. Це вимагає навігації у складній фінансовій звітності, адаптації методів до різноманітних галузей та постійного оновлення економічних умов, що змінюються. Міждисциплінарний характер цього дослідження вимагає поєднання теорії фінансової експертизи та глибокого розуміння операційного контексту підприємства індустрії туризму та сфери гостинності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідники сьогодні заглиблюються в такі теми, як фінансові коефіцієнти, оцінка ризиків та інтеграція технологій у фінансовий аналіз для більш детального розуміння фінансового потенціалу підприємств індустрії туризму та сфери гостинності. Серед вітчизняних та закордонних можна виділити праці наступних вчених таких як: І. Андрющенко [1], О. Гаркава [2], Л. Гончар [3], О. Жуковська [4], Л. Завідна [5], О. Камушков, С. Мархонос, Н. Турло [8], В. Ткач, М. Нашкерська [9], Ф. Котлер.

Метою дослідження є проведення комплексного дослідження та аналізу сучасних методик оцінки фінансового потенціалу підприємства індустрії туризму та сфери гостинності.

Основні результати дослідження. Формування і максимізація фінансового потенціалу підприємств туристичної індустрії та сфери гостинності має кілька значних переваг:

1. Фінансова стійкість: маючи достатні фінансові ресурси, підприємства можуть легше пережити труднощі і негативні економічні обставини, такі як криза або зміни на ринку. Це дозволяє підприємствам продовжувати розвиватися і надавати якісні послуги своїм клієнтам [1].

2. Реалізація інвестиційних проєктів: збільшення фінансового потенціалу відкриває можливості для вкладення в інвестиційні проєкти, такі як розширення підприємства, вдосконалення інфраструктури, впровадження нових технологій або найм нового персоналу. Це дозволяє підприємствам зміцнювати свою конкурентоспроможність і підвищувати якість наданих послуг [3].

3. Розширення ринку та залучення нових клієнтів. Щоб розширити туристичний ринок і залучити нових клієнтів, подумайте про стратегічне

партнерство з людьми, що впливають на подорожі, посилення присутності в Інтернеті через соціальні мережі та туристичні платформи, пропонуючи персоналізований досвід і надаючи привабливі акції чи знижки [2].

Оцінка фінансового потенціалу є фундаментальною для будь-якого підприємства, включаючи туристичну індустрію та сферу гостинності. Для оцінки фінансового потенціалу підприємства можуть використовуватися наступні методики:

1. Аналіз фінансових показників. Аналітики можуть звернути увагу на кілька основних фінансових показників, таких як чистий дохід, рентабельність, ліквідність, заборгованість і т.д. Ці показники допомагають визначити стан фінансового потенціалу підприємства [5].

2. Маркетинговий аналіз. Аналіз маркетингової діяльності підприємства може зробити значний вклад у оцінку фінансового потенціалу. Аналіз буде націлений на ринок, конкурентну ситуацію, маркетингову стратегію та її ефективність [4].

3. SWOT-аналіз. SWOT-аналіз включає в себе аналіз сильних і слабких сторін підприємства, а також аналіз можливостей та загроз зовнішнього середовища. Цей аналіз допоможе виявити стратегічні пріоритети та плани розвитку [6].

4. Модель оцінки стійкості підприємства. Це модель оцінювання, яка визначає стабільність фінансового стану підприємства і його здатність до збереження цілісності та здатності виконання своїх обов'язків. Ці моделі досить складні, і можуть включати більше десятка фінансових показників [10].

5. Оцінка на основі генералізованої створеної вартості. Це модель, що оцінювання визначає створену вартість, яку підприємство може створити в майбутньому [9].

6. Розрахунок коефіцієнтів прибутку — розрахунок таких показників, як повернення інвестицій (ROI) і норма прибутку допоможуть оцінити ефективність операцій [7].

7. Аналіз витрат і доходів — оцінка ефективності управління витратами та оцінка потоків доходів для можливостей зростання.

8. Бюджетний контроль — моніторинг і порівняння фактичних фінансових показників із запланованими в бюджеті показниками.

9. Аналіз грошових потоків — оцінка здатності компанії генерувати та управляти грошовими коштами, що має вирішальне значення для повсякденної діяльності [8].

6. Ринкові тенденції та аналіз попиту — розуміння динаміки ринку та споживчого попиту для узгодження фінансових стратегій.

7. Оцінка ризиків — виявлення та пом'якшення фінансових ризиків, включаючи економічні, регуляторні та операційні ризики.

8. Оцінка інвестицій — оцінка прибутку від потенційних інвестицій у нові проекти чи технології.

9. Бенчмаркінг — порівняння фінансових показників із галузевими стандартами та конкурентами для отримання інформації. Бенчмаркінг фінансового потенціалу підприємства передбачає порівняння його фінансових показників з аналогами в галузі або передовим досвідом. Оцініть

ключові фінансові коефіцієнти, норму прибутку, рентабельність інвестицій і ліквідність порівняно з галузевими контрольними показниками, щоб визначити сильні сторони та області для покращення. Цей стратегічний аналіз допомагає підприємствам оцінити свою конкурентоспроможність, поставити реалістичні цілі та реалізувати ефективні фінансові стратегії відповідно до галузевих стандартів.

Реалізація цілісного підходу, поєднання цих методів, може забезпечити всебічне уявлення про фінансову стійкість і потенційні сфери для покращення туристичного чи гостинного підприємства.

Ці методики — це лише деякі приклади можливих методик оцінки фінансового потенціалу в туристичній індустрії та сфері гостинності. Оцінка фінансового потенціалу має бути виконана з урахуванням конкретних ресурсів та вимог підприємства.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Методологія оцінки фінансового потенціалу має вирішальне значення з кількох причин:

1. Прийняття стратегічних рішень: потенціал керує стратегічними рішеннями, надаючи інформацію про фінансовий стан підприємства. Це важливо для ефективного планування та розподілу ресурсів.

2. Управління ризиками: допомагає визначати фінансові ризики та керувати ними, дозволяючи підприємству завчасно вирішувати потенційні проблеми та невизначеності.

3. Розподіл ресурсів: допомагає оптимізувати розподіл ресурсів шляхом виявлення сильних і слабких сторін, гарантуючи, що інвестиції відповідають цілям організації.

4. Оцінка ефективності: забезпечує постійну оцінку фінансової ефективності, допомагаючи підприємству відстежувати прогрес і вносити необхідні корективи.

5. Довіра інвесторів: надійна методологія оцінки підвищує прозорість і вселяє довіру серед інвесторів, зацікавлених сторін і кредиторів.

6. Конкурентне позиціонування: дозволяє проводити порівняння з галузевими стандартами, допомагаючи підприємству зрозуміти свою конкурентну позицію та визначити сфери для вдосконалення.

7. Стійкість: підтримує довгострокову стійкість підприємства, забезпечуючи фінансову стабільність і стійкість до економічних коливань.

8. Обґрунтоване прийняття рішень: надає керівництву необхідну інформацію для прийняття обґрунтованих рішень щодо розширення, диверсифікації або реструктуризації.

9. Підвищення ефективності: визначає неефективність і області для вдосконалення, сприяючи постійному вдосконаленню фінансових процесів і операцій.

10. Відповідність: забезпечує дотримання фінансових положень і вимог до звітності, зменшуючи ризик юридичних проблем.

По суті, надійна методологія оцінки фінансового потенціалу є невід'ємною частиною загального успіху та стійкості підприємства, впливаючи на стратегічний напрям, управління ризиками та повсякденну діяльність.

1. Андрюшенко І.С., Потась С.Г. Методики та інструменти оцінювання фінансового потенціалу підприємства. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2020/3.pdf
2. Гаркава О.С. Методики оцінки фінансової діяльності туристичного підприємства. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. «Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку» (м. Умань, 30-31.10.2019 р.). Умань: Візаві, 2019. С.321–323.
3. Гончар Л.О. Удосконалення механізму формування фінансової стійкості підприємств сфери гостинності. URL: https://www.researchgate.net/publication/351363076_UDOSKONALENNA_MECHANIZMU_FORMUVANNA_FINANSOVOI_STIJKOSTI_PIDPRIEMSTV_SFERI_GOSTINNOSTI_IMPROVEMENT_OF_MECHANISM_FOR_THE_FORMATION_OF_FINANCIAL_STABILITY_OF_HOSPITALITY
4. Жуковська О.А., Хома М.М. Економіко-математичне моделювання розвитку підприємства у сфері туризму. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2018. № 15. С. 593–601.
5. Завідна Л.Д. Фінансовий потенціал підприємств готельного господарства. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/53_2020/13.pdf
6. Ковтуник І.І. Фінансовий менеджмент у готельному підприємстві. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки. 2015. Вип. 10. С.379–383.
7. Кучерява Г. До питання оцінки ефективності функціонування туристичного підприємства. URL: <http://visnyk-history.knlu.edu.ua/article/view/275748>
8. Мархонос С.М., Турло Н.П. Аналіз сучасного стану та фінансове забезпечення розвитку готельного господарства України. Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Ужгород : Гельветика, 2017. Вип. 14. Ч.2. С.35–39.
9. Нашкєрська М.М. Особливості аналізу фінансового стану і результатів діяльності туристичного підприємства. URL: [https://ird.gov.ua/sep/sep20185\(133\)/sep20185\(133\)_169_NashkerskaMM.pdf](https://ird.gov.ua/sep/sep20185(133)/sep20185(133)_169_NashkerskaMM.pdf)
10. Тринько Р. Джерела фінансування туристичної галузі: проблеми та шляхи вирішення. Економіка. 2015. №11(176). С. 35–39.

-
1. Andriushchenko I.I., Potas S.H. Metodyky ta instrumenty otsiniuvannya finansovoho potentsialu pidpriemstva. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2020/3.pdf
 2. Harkava O.S. (2019) Metodyky otsinky finansovoi diialnosti turystychnoho pidpriemstva [Methods of evaluating the financial activity of a tourist enterprise]. Uman: Vizavi, pp.321–323.
 3. Honchar L.O. Udoskonalennia mekhanizmu formuvannia finansovoi stiikosti pidpriemstv sfery hostynnosti. URL: https://www.researchgate.net/publication/351363076_UDOSKONALENNA_MECHANIZMU_FORMUVANNA_FINANSOVOI_STIJKOSTI_PIDPRIEMSTV_SFERI_GOSTINNOSTI_IMPROVEMENT_OF_MECHANISM_FOR_THE_FORMATION_OF_FINANCIAL_STABILITY_OF_HOSPITALITY
 4. Zhukovska O.A., Khoma M.M. (2018) Ekonomiko-matematychne modeliuvannya rozvytku pidpriemstva u sferi turyzmu. Ekonomichni visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu Ukrainy «Kyivskiy politekhnichnyi instytut». № 15. pp. 593–601.
 5. Zavidna L.D. Finansovyi potentsial pidpriemstv hotelnoho hospodarstva. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/53_2020/13.pdf
 6. Kovtunyk I.I. (2015) Finansovyi menedzhment u hotelnomu pidpriemstvi. Visnyk Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohiiienka. Ekonomichni nauky. Vyp. 10. pp.379–383.
 7. Kucheriava H. Do pytannia otsinky efektyvnosti funktsionuvannia turystychnoho pidpriemstva. URL: <http://visnyk-history.knlu.edu.ua/article/view/275748>
 8. Markhonos S.M., Turlo N.P. (2017) Analiz suchasnoho stanu ta finansove zabezpechennia rozvytku hotelnoho hospodarstva Ukrainy. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu : seriia: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo. Uzhhorod : Helvetyka, Vyp. 14. Ch.2. pp.35–39.
 9. Nashkerska M.M. Osoblyvosti analizu finansovoho stanu i rezultativ diialnosti turystychnoho pidpriemstva. URL: [https://ird.gov.ua/sep/sep20185\(133\)/sep20185\(133\)_169_NashkerskaMM.pdf](https://ird.gov.ua/sep/sep20185(133)/sep20185(133)_169_NashkerskaMM.pdf)
 10. Trynko R. (2015) Dzherela finansuvannia turystychnoi haluzi: problemy ta shliakhy vyirishennia. Ekonomika. №11(176). pp. 35–39.